

Zakon o biogorivima za prijevoz

(NN 65/09)

i primjena u lokalnoj upravi

4. HRVATSKI DANI BIOMASE
Našice, 04.09. 2009.

Zakon o biogorivima za prijevoz

- **Zakon o biogorivima za prijevoz** objavljen je u Narodnim novinama br. 65 od 05. lipnja 2009. i stupio na snagu 14. lipnja 2009.
- U velikoj mjeri prenosi odredbe EU Direktiva 2003 / 30 / EC iz 2003. godine o promicanju korištenja biogoriva ili drugih obnovljivih goriva za prijevoz (minimalni udjel biogoriva 5,75%)

Uz Zakon se primjenjuju i :

Uredba o kakvoći biogoriva (NN 141/05)

Odluka o postotku biogoriva u ukupnom udjelu goriva u 2008. godini i količini biogoriva koje se mora staviti u promet na domaće tržište u 2008. godini (NN 52/08)

Zakon o biogorivima za prijevoz

□ *Predmet Zakona*

- **energetska djelatnost** proizvodnje, trgovine i skladištenja biogoriva
- **donošenje programa i planova** korištenja i proizvodnju biogoriva u prijevozu,
- **provođenje politike** korištenja i proizvodnje biogoriva u prijevozu te
- **obveze stavljanje biogoriva** za prijevoz na tržište
- **mjere poticanja proizvodnje i korištenja biogoriva** u prijevozu.
- **obveze potrošnje biogoriva** u prijevozu

□ *Svrha*

- **smanjenje negativnih utjecaja na okoliš,**
- **poboljšanje sigurnosti opskrbe gorivom** na ekološki prihvatljiv način,
- **ispunjavanje međunarodnih obveza Republike Hrvatske** u dijelu smanjenja emisija stakleničkih plinova

Zakon o biogorivima za prijevoz

Definicije pojmova u Zakonu

Biogorivo je tekuće ili plinovito gorivo za pogon motornih vozila i brodova za potrebe prijevoza, proizvedeno iz biomase.

Biomasa je biorazgradivi dio proizvoda, otpada i ostataka proizvedenih u poljoprivredi (uključujući tvari biljnoga i životinjskoga podrijetla), u šumarstvu i srodnim industrijama, kao i biorazgradivi dio industrijskoga i komunalnoga otpada.

Distributer je pravna ili fizička osoba koja u lancu nabave stavlja gorivo na tržište kao dizelsko gorivo ili motorni benzin, biogorivo ili mješavinu dizelskog goriva ili motornog benzina s biogorivom

Javni sektor je proračunski i izvanproračunski korisnik državnog proračuna, proračunski i izvanproračunski korisnik proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, trgovačko društvo i pravna osoba u kojoj Republika Hrvatska odnosno jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ima odlučujući utjecaj na upravljanje

Naknada za poticanje proizvodnje biogoriva je namjenska naknada koju prikuplja Operator tržišta za isplatu novčanih poticaja korisniku poticaja

Obveznik plaćanja naknade za poticanje proizvodnje biogoriva je distributer koji stavlja na tržište dizelsko gorivo ili motorni benzin za pogon motornih vozila ili brodova koji se, po posebnom zakonu koji uređuje trošarine, smatra trošarinskim obveznikom

Obveznik stavljanja biogoriva na tržište je distributer koji stavlja na tržište dizelsko gorivo ili motorni benzin za pogon motornih vozila ili brodova koji se, po posebnom zakonu koji uređuje trošarine, smatra trošarinskim obveznikom

Zakon o biogorivima za prijevoz

Stavljanje biogoriva na tržište

Biogoriva se mogu staviti na tržište kao

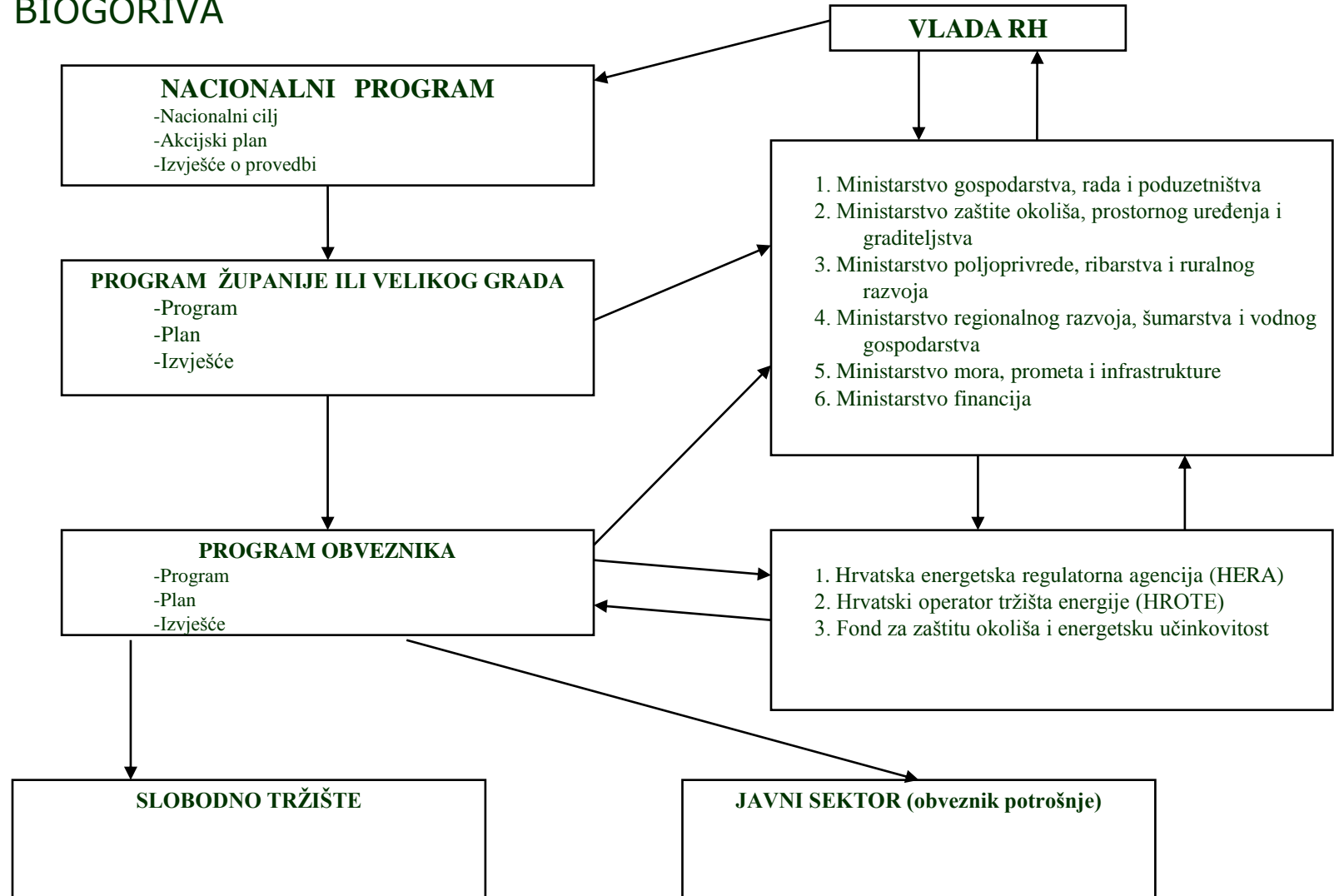
- čista biogoriva
- biogoriva umiješana u dizelsko gorivo ili motorni benzin, samo ako zadovoljavaju propisane tehničke zahtjeve za kakvoću goriva utvrđene u postupku ocjene sukladnosti i ako su označena u skladu s propisima o kakvoći goriva.

Biogoriva prema Zakonu su:

1. *bodimetileter,*
2. *bodizel,*
3. *bioetanol,*
4. *biometanol,*
5. *bioplin,*
6. *biovodik,*
7. *bio-ETBE (etil-ter-butyl-eter,*
8. *bio-MTBE (metil-ter-butyl-eter),*
9. *čisto biljno ulje,*
10. *sintetička biogoriva.*

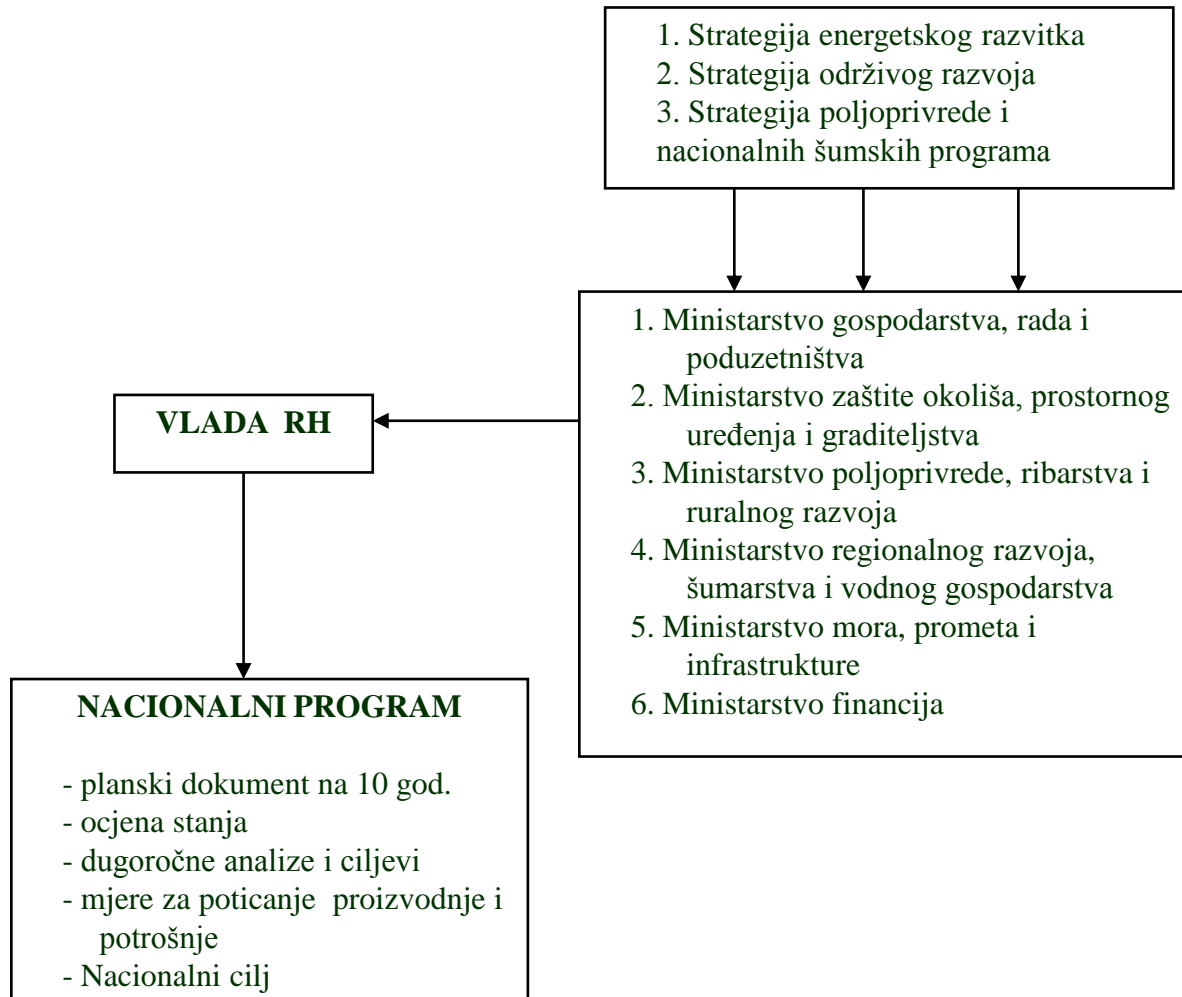
Zakon o biogorivima za prijevoz

PROGRAMI I PLANOVI POTICANJA PROIZVODNJE I KORIŠTENJA BIOGORIVA

Zakon o biogorivima za prijevoz

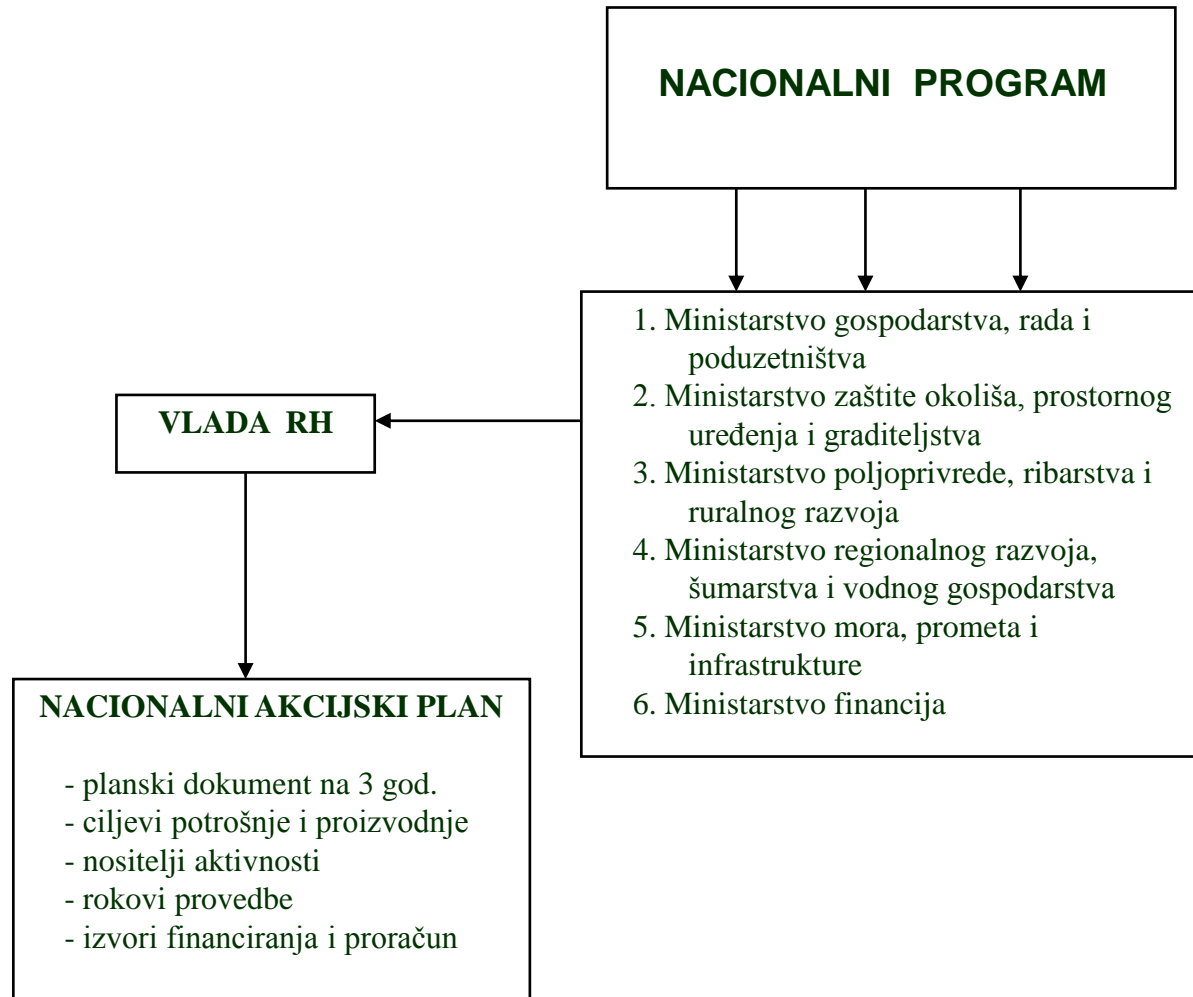
□ Nacionalni program

□ Nacionalni program treba izraditi do 01. lipnja 2010.

Zakon o biogorivima za prijevoz

□ Nacionalni akcijski plan

□ Nacionalni akcijski plan treba izraditi do 01. lipnja 2010.

Zakon o biogorivima za prijevoz

□ **Program županije i velikog grada**

- Predlaže ga izvršno tijelo županije i velikog grada
- Donosi ga predstavničko tijelo županije i velikog grada
- Planski dokument za razdoblje 3 godine – dostavlja se MINGORP-u;
- Usklađen s Nacionalnim programom i Akcijskim planom;
- Sadrži:
  - ocjenu stanja potrebe potrošnje goriva za prijevoz,
  - usporedne analize mogućnosti potrošnje i proizvodnje,
  - dugoročne ciljeve potrošnje i proizvodnje,
  - mjere za poticanje povećanja proizvodnje i korištenja biogoriva u prijevozu.

□ **Program županije i velikog grada treba izraditi do 01. lipnja 2010.**

Zakon o biogorivima za prijevoz

□ **Plan županije i velikog grada**

- Predlaže ga izvršno tijelo,
- Donosi ga predstavničko tijelo županije i velikog grada
- Planski dokumenta za 1 godinu - dostavlja se MINGORP-u;
- Usklađen s Programom županije i velikog grada;
- Sadrži:
  - ciljeve i mjere za poticanje povećanja proizvodnje i korištenja biogoriva u prijevozu,
  - nositelje aktivnosti,
  - rokove,
  - izvore i proračun potrebnih sredstava.

□ **Plan županije i velikog grada treba izraditi do 01. lipnja 2010.**

Zakon o biogorivima za prijevoz

Izvješće o provedbi Programa županije i velikog grada

- Predlaže ga izvršno tijelo,
- Donosi predstavničko tijelo županije i velikog grada za proteklo jednogodišnje razdoblje
- Dostavlja se MINGORP-u do kraja travnja tekuće godine za proteklu godinu, (do 30.04.2011. za 2010 godinu)
- Sadrži:
  - analizu ostvarenja ciljeva u prošloj godini,
  - prijedloge mjera za tekuću godinu.

Zakon o biogorivima za prijevoz

- *Program obveznika stavljanja biogoriva na tržište*
  - Donosi se za razdoblje 3 godine (planski dokument) u skladu s nacionalnim akcijskim planom – dostavlja se MINGORP-u;
  - Sadrži:
    1. predviđene godišnje količine i vrste goriva koje namjerava staviti na tržište,
    2. predviđene godišnje količine biogoriva i vrste biogoriva koje namjerava staviti na tržište,
    3. prosječni godišnji udio biogoriva u pojedinoj vrsti goriva koje namjerava staviti na tržište,
    4. druge podatke o distribuciji biogoriva.
  - **Pravilnik o mjerama za poticanje korištenja biogoriva** propisuje način izrade programa i plana obveznika stavljanja biogoriva na tržište, izrade izvješća obveznika stavljanja biogoriva na tržište i odgovarajuće obrasce
  - **Pravilnik** treba donijeti do 01. lipnja 2010.

Zakon o biogorivima za prijevoz

□ **Plan obveznika stavljanja biogoriva na tržište**

- Donosi se za razdoblje 1 godine (planski dokument), utvrđuje provedbu programa obveznika – dostavlja se MINGORP-u;
- Sadrži:
  1. predviđene godišnje količine i vrste goriva koje namjerava staviti na tržište,
  2. predviđene godišnje količine biogoriva i vrste biogoriva koje namjerava staviti na tržište,
  3. prosječni godišnji udio biogoriva u pojedinoj vrsti goriva koje namjerava staviti na tržište,
  4. predviđeni način i mjesto isporuke biogoriva krajnjim korisnicima,
  5. druge podatke o distribuciji biogoriva važne za provođenje monitoringa količine biogoriva

Zakon o biogorivima za prijevoz

❑ **Tko je obveznik stavljanja biogoriva na tržište ?**

Distributer koji stavlja na tržište dizelsko gorivo ili motorni benzin za pogon motornih vozila ili brodova

- dužan je osigurati da ukupna količina goriva koju stavlja na tržište u jednoj kalendarskoj godini sadrži minimalni udjel biogoriva koji odgovara nacionalnom cilju

❑ **Kako stavlja biogorivo na tržište ?**

- miješanjem biogoriva s dizelskim gorivom ili motornim benzinom ili stavljanjem čistog biogoriva na tržište, u skladu s propisanim zahtjevima za kakvoću biogoriva

❑ **Obveznik je dužan**

- upisati se u registar obveznika, i ishoditi registarski broj
- voditi evidenciju o stavljanju biogoriva na tržište
- izrađivati izvješće o provedbi godišnjeg plana i dostaviti ga MINGORP-u
- ako ne ispuni obveze plaća posebnu naknadu za okoliš

Zakon o biogorivima za prijevoz

□ *Poticanje proizvodnje pojedinih biogoriva*

➤ ***Zakonom se potiče proizvodnja sljedećih biogoriva:***

1. *biodizela iz uljane repice*
2. *bioetanola iz kukuruza,*
3. *bioetanola iz šećerne repe,*
4. *biodizela iz otpadnog jestivog ulja,*
5. *biodizela iz lignoceluloznih sirovina,*
6. *bioetanola iz lignoceluloznih sirovina.*
7. *bioplina*
8. *biometanola*

➤ ***Uredbom o poticanju proizvodnje biogoriva Vlada može utvrditi i druga biogoriva čija se proizvodnja potiče.***

➤ ***Uredbu treba donijeti do 01. lipnja 2010.***

Zakon o biogorivima za prijevoz

❑ **POTICANJE PROIZVODNJE BIOGORIVA**

Isplatom novčanih sredstava korisniku poticaja po količini proizvedenog, prodanog i isporučenog biogoriva na tržište Republike Hrvatske.

Osnovni ciljevi poticanja

- dovođenje viših troškova proizvodnje domaćih biogoriva u razinu cijena biogoriva na svjetkom tržištu
- poticanje domaće proizvodnje i balansiranje uvoza biogoriva

Određuju se na temelju razlike između domaćeg proizvodnog troška i uvozne cijene biogoriva

❑ **Propisi kojima će se urediti sustav poticanja**

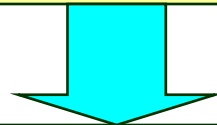
- **Pravilnik** o uvjetima i postupku za ostvarivanje prava na poticaj za proizvodnju biogoriva
- **Uredba** o poticanju proizvodnje biogoriva
- **Odluka** o visini naknade za poticanje proizvodnje biogoriva

❑ **Izvor sredstava za poticaje – Naknada za poticanje proizvodnje biogoriva**

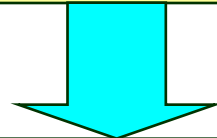

Zakon o biogorivima za prijevoz

Obveznik plaćanja naknade za poticanje proizvodnje biogoriva
-distributer koji stavlja dizelsko gorivo ili motorni benzin na tržište -

Naknada za poticanje proizvodnje biogoriva
Prikuplja operater tržišta
(Hrvatski operater tržišta energije d.o.o. - HROTE)

Korisnik poticaja
(proizvođač biogoriva koji stavlja biogorivo na tržište RH)

Zakon o biogorivima za prijevoz

□ ***Naknada za poticanje proizvodnje biogoriva***

- **Naknada** za poticanje proizvodnje biogoriva je namjenska naknada koju prikuplja Operator tržišta za isplatu novčanih poticaja korisniku poticaja.
- **Obveznik plaćanja** naknade za poticanje proizvodnje biogoriva je distributer koji stavlja na tržište dizelsko gorivo ili motorni benzin za pogon motornih vozila ili brodova. Naknada se plaća po litri isporučenog dizelskog goriva ili motornog benzina.
- **Visinu naknade** za poticanje proizvodnje biogoriva propisuje Vlada odlukom, koju donosi do kraja studenog tekuće godine za narednu godinu, prema ukupnim planiranim troškovima sustava za poticanje proizvodnje biogoriva, na prijedlog Ministarstva.
- **Naknada** za poticanje proizvodnje biogoriva uplaćuje se na poseban račun Operatora tržišta.
- **Obveznik** plaćanja naknade za poticanje proizvodnje biogoriva **sam obračunava i plaća naknadu** za poticanje proizvodnje biogoriva u roku od 30 dana od dana stavljanja na tržište dizelskog goriva ili motornog benzina za pogon motornih vozila ili brodova.

Zakon o biogorivima za prijevoz

❑ **Obveze korisnika goriva u javnom prijevozu i javnog sektora**

- Korisnik goriva u javnom prijevozu i javni sektor, dužan je osigurati da u pojedinoj godini, najmanje 70 % unajmljenih ili novo kupljenih vozila ili brodova koristi:
  1. biogorivo umiješano u dizelsko gorivo ili motorni benzin u udjelu većem od 5 % ili
  2. biodizel u obliku čistog biogoriva ili
  3. bioplin u obliku čistog biogoriva ili
  4. hibridni pogon ili
  5. električni pogon ili
  6. vodik.

- Voditi evidenciju vozilima ili brodovima koji koriste biogoriva

- Voditi evidenciju o potrošnji biogoriva

- Upisati se u registar obveznika i ishoditi registarski broj

- Izraditi izvješće i potrošnji biogoriva i dostaviti ga u MINGORP do kraja veljače tekuće za proteklu godinu

□ Uredba o kakvoći biogoriva (Narodne novine br. 141/05)

Ostaje na snazi, ali neke odredbe prestaju važiti stupanjem na snagu provedbenih propisa iz ovoga Zakona.

Uredbu o kakvoći biogoriva (Narodne novine br. 141/05) treba uskladiti s odredbama ovog Zakona u roku od godinu dana od njegovog stupanja na snagu, odnosno do 01.06.2010..

□ Sve podzakonske akata treba donijeti do 01. lipnja 2010.

Primjena u lokalnoj upravi

- ❑ ***Pravilnik o utvrđivanju prosječne energetske vrijednosti i gustoće goriva***

Treba propisati prosječne energetske vrijednosti i gustoću svih goriva za potrebe prijevoza na tržištu.

Pravilnik treba donijeti Ministar do 01.06.2010.

- ❑ ***Pravilnik o mjerama za poticanje korištenja biogoriva***

Treba urediti:

  - izradu programa i plana obveznika stavljanja biogoriva na tržište,
  - vođenje registra obveznika stavljanja biogoriva na tržište,
  - vođenje evidencija o stavljanju biogoriva na tržište,
  - izradu izvješća obveznika stavljanja biogoriva na tržište
  - vođenje registra korisnika goriva u javnom prijevozu i javnom sektoru,
  - vođenje evidencija korisnika goriva u javnom prijevozu i javnom sektoru o broju i vrsti unajmljenih ili novo kupljenih vozila ili brodova koji koriste biogoriva,
  - izradu izvješća korisnika goriva u javnom prijevozu i javnom sektoru
  - druge uvjete o načinu primjene mjera za poticanje korištenja biogoriva.

Pravilnik treba donijeti Ministar do 01.06.2010.

□ ***Uredba o poticanju proizvodnje biogoriva***

- Propisati će elemente za određivanje visine novčanih poticaja za proizvodnju biogoriva.

Uredbu donosi Vlada i treba ju donijeti do 01.06.2010.

□ ***Odluka o visini novčanih poticaja za proizvodnju biogoriva***

- Propisati će visinu novčanih poticaja za proizvodnju biogoriva.

Odluku donosi Vlada i treba ju donijeti do 01.06.2010.

Primjena u lokalnoj upravi

- ❑ **Prihvatiti realnost prostora i načina življenja**
  - ❑ Doprinijeti izradi podzakonskih akata

- ❑ **Predložiti politiku potrošnje biogoriva (5,75% - 20%)**
  - ❑ I generacija biogoriva (? %)
  - ❑ II generacija biogoriva (? %)
  - ❑ III generacija biogoriva (? %)

- ❑ **Predložiti politiku proizvodnje biogoriva iz domaćih sirovina (300.000 t)**
  - ❑ Prostorni planovi
  - ❑ Financijska sredstva

- ❑ **Izraditi analizu mogućnosti potrošnje**
  - ❑ Potrošnja u javnom sektoru (količine)
- ❑ Tehničke mogućnosti potrošnje
  - ❑ Financijska sredstva za tehničke prilagodbe (skladišta, motori)
- ❑ **Izraditi analizu postojećih resursa za proizvodnju na prostoru grada - županije - regije (županijsko udruživanje)**
  - ❑ I generacije biogoriva
  - ❑ II generacije biogoriva
- ❑ **Izraditi operativni plan korištenja biogoriva**
  - ❑ Nositelji aktivnosti
  - ❑ Rokovi realizacije – dinamika
  - ❑ Izvori sredstava

Primjena u lokalnoj upravi

- ❑ **Politički cilj za biogoriva**
  - ❑ Domaća proizvodnja sirovina
  - ❑ Domaća proizvodnja biogoriva
  - ❑ Domaća potrošnja biogoriva
  - ❑ Izvoz biogoriva

- ❑ **Djelovanje politike za biogoriva**
  - ❑ Poticanje rasta proizvodnje sirovina
  - ❑ Poticanje rasta proizvodnje biogoriva
  - ❑ Poticanje rasta potrošnje biogoriva
  - ❑ Povećanje broja novih radnih mjesta

- ❑ **Rezultati politike za biogoriva**
  - ❑ Rast BDP-a
  - ❑ Smanjenje energetske ovisnosti
  - ❑ Smanjenje emisije CO₂
  - ❑ Smanjenje zagađenja tla, voda i zraka

HVALA NA PAŽNJI